

„Dat is een flinke jongen,” zei de boer. „Daar zal een kerel uitgroeien. Dat heeft hij van zijn vader.”
De boer had nu een nieuwe akker met vlas gezaaid. Die stond in volle bloei en het hele gezin was naar buiten gegaan om er naar te kijken.

hoog deze zó diep voor hen, dat zijn top bijna den grond raakte . . . .

De kleine jongen kon net zo'n beetje praten, maar het was een taaltje, dat alleen de moeder verstond.

„Wat zegt hij toch ?” vroeg de boer, toen ze aan de akkerrand zaten en zich verheugden in het bloeiende veld.

De vrouw antwoordde : „Hij vertelt, dat de vlasbloemetjes tegen elkaar zeggen : „onze zusters zijn tot een kleed voor den Heer geworden.”

De boer werd daar boos om. „Is dat weer die oude geschiedenis ? Nu zul je zien, dat er vannacht weer zo'n onweer losbreekt, zodat de vrucht van mijn moeite en kunde weer vernietigd wordt.”

Maar er kwam in het geheel geen onweer. Het vlas werd veilig geborgen. Het had honderdvoudig vrucht gegeven. Toen zei de boer : „Dat is nu, wat ik altijd gezegd heb : „men moet zo ploegen en eggen, dat het onweer geen macht meer over de groei heeft. Als ik niet zo flink en zorgzaam was geweest, wie weet, hoe het dan gegaan was.”

„God geeft de wasdom,” zei de vrouw.

„Ja, en wij helpen er een beetje bij,” lachte de boer. „Maar wie komt daar aan op de weg ? Is dat niet een man, die een ezel leidt ? En op de ezel zit een jonge vrouw met een kind op haar schoot.”

„Dat zijn dezelfde, die twee jaar geleden bij ons uitrustten. Toen trokken ze van het noorden naar het zuiden, nu trekken ze van het zuiden naar het noorden. Zie je wel, hoe die hoge ceder zich bijna buigt tot aan de grond ?”

„Zo, ja,” zei de boer. „Zijn we daar weer met dat oude bijgeloof ? Ik ga naar de stal. Ontvang jij die landlopers maar. Maar pas op, dat ze onze wefels weer niet mee pikken.”

De reizigers hielden net als de vorige maal weer stil bij de hut, om zich wat te verkwikken na de vermoeiende reis. De vrouw, die nog zo jong was en toch wel een koningin geelk, bracht haar kleinen jongen bij het jongste zoontje van de boerin en liet ze spelen met elkander. Het boerenjongetje had een broodkorst en gaf die aan zijn nieuwe makkertje.

„Heeft Uw jongen het koud gehad ?” vroeg de jonge vrouw aan de boerin.

„Neen, koud gehad heeft hij het niet,” antwoordde deze. „Maar wel heeft hij nu en dan honger geleden. Wij zijn arm, we leven van de vlasbouw, en die is niet altijd zo lonend als dit jaar. Lieve Vrouw, gij, die op Gods beloften bouwt, wilt gij mijn jongen de gave niet schenken, dat hij nooit honger zal lijden ?”

„Ik ben Gods dienares, ik kan alleen maar bidden en ontvangen,” zei de jonge vrouw. „Graag zal ik voor Uw zoontje bidden om zijn dagelijks brood, want hij heeft mijn kind zijn broodkorst gegeven. Maar niet alles, wat wij wensen, is daarom nog goed voor ons. Mijn kind heeft kou en honger geleden, ofschoon alle kleren op aarde hem zouden hebben kunnen verwarmen en alle rijke korenvelden hem brood hadden kunnen geven. Ik wil voor Uw zoon om een grote gave bidden : dat hij zal hongeren en dorsten naar gerechtigheid.”

De vrouw begreep dit niet, maar ze boog en dankte, want ze voelde, dat het zeer goed bedoeld was.

„We gaan nu weer verder, naar ons eigen land,” zei de jonge vrouw. „Want zij, die mijn kind naar het leven stonden, zijn dood. Wilt gij mij een dronk water uit Uw bron geven, voor wij reizen ?”

„Ik zou U de edelste wijn willen geven, die op aarde groeit,” antwoordde de boerin, terwijl zij haar de drinkkruik reikte. „Lieve Vrouw, zeg mij Uw naam ter herinnering.”

„Men noemt mij de Maagd Maria,” zei de jonge vrouw met de reine glans in haar ogen. „Bid voor mij en ik zal Mijn Kind voor U bidden.”

De legende van de eerste Kerstboom

Uit het Engels naverteld door

W. Pinchin-Wagemaker

HEEL lang geleden, toen de meeste volksstammen in Europa nog heidenen waren, werden naar verschillende streken evangeliepredikers gezonden, om de mensen tot het Christendom te bekeren. Een van hen, Wilfred, reisde te voet door Duitsland en kwam op zekere dag aan een groot bos. Het was de dag voor Kerstmis, en erg koud. Moeizaam baande hij zich, vermoeid en hongerig, een weg door de dikke sneeuwlaag, die de grond bedekte, en hoopte, dat hij nog voor de avond een dorp zou bereiken.

Eensklaps hoorde hij stemmen en zag hij tussen de dikke stammen door een menigte mensen bij elkaar staan. Wat zouden die hier midden in het bos komen doen, op deze koude winterdag? Toen Wilfred dichterbij kwam, begreep hij het doel van de bijeenkomst. De mensen hadden zich om een grote eikeboom geschaard; een heilige eik was het, en de heidense priester was juist op het punt, een offer te brengen aan Thor, den god van de donder. Hij had de arm al opgeheven . . .

Maar Wilfred, die net op tijd kwam toesnellen, hield zijn arm tegen . . . Hij vertelde hun, dat het niet nodig was, offers te brengen om de toorn der goden af te weren en hen gunstig te stemmen; maar dat we moeten leren, om alle mensen zo te behandelen, als we graag zelf behandeld willen worden. Hij vertelde hun veel van Jezus en wat die den mensen geleerd had. Vol aandacht luisterde de menigte naar den wijzen man. Ze besloten, van nu af geen offers meer te brengen aan Thor en de andere goden, maar te proberen om te leven, zoals Jezus gezegd had. Om hun besluit kracht bij te zetten, hakten ze de grote eik om.

Een jaar ging voorbij, en op de dag voor Kerstmis kwamen enkele mensen uit het dorp toevallig weer in het bos. En daar vonden ze dat, op de plaats waar de eik gestaan had, een klein denneboompje gegroeid was. Ze vonden het boompje, dat bedekt was met rijp en schitterde in de zon, zó mooi, dat ze het mee naar huis namen, het in de grootste zaal van het dorp neerzetten en er om heen gingen dansen. — Dat was de eerste kerstboom.

Maar in huis smolt de rijp van de takken en zag het boompje er al gauw een beetje kaal uit. Toen hingen ze er kaarsen in en appels en noten, om het wat op te vrolijken.

's Nachts, toen de mensen allemaal naar huis gegaan waren, om te slapen, kwam het Kerstkindje kijken. Het vond de boom zo mooi, dat het alle dieren uit het dorp en uit het bos er bij riep om hem te bewonderen. En ze vonden het allemaal een prachtig boompje. Maar de spin was te klein om alles goed te kunnen zien en vroeg daarom, of hij in de boom mocht klimmen en langs de takken lopen, om toch ook al dat moois te kunnen bekijken.

Dat mocht natuurlijk. Maar o, wee! Toen de spin klaar was met

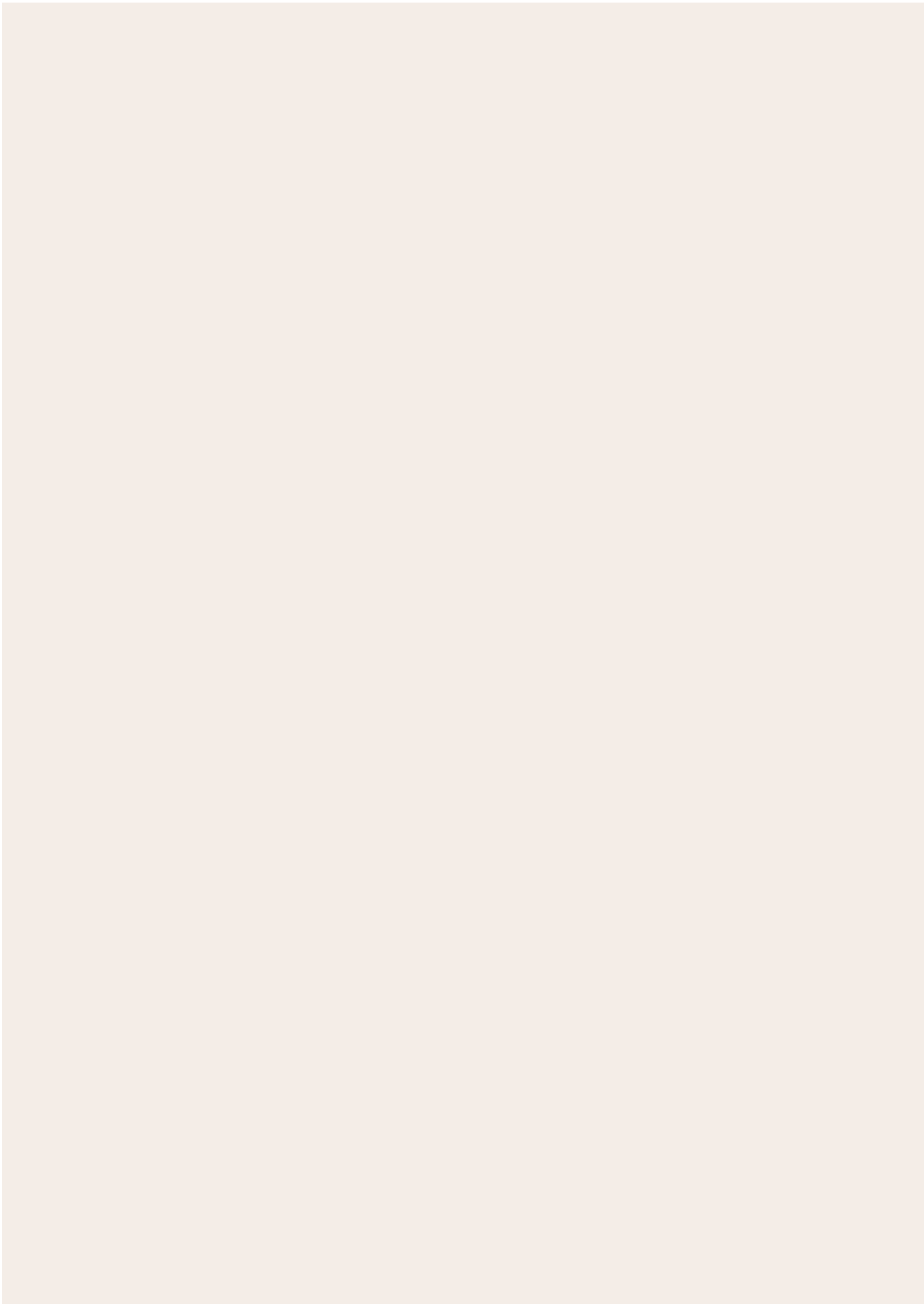
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

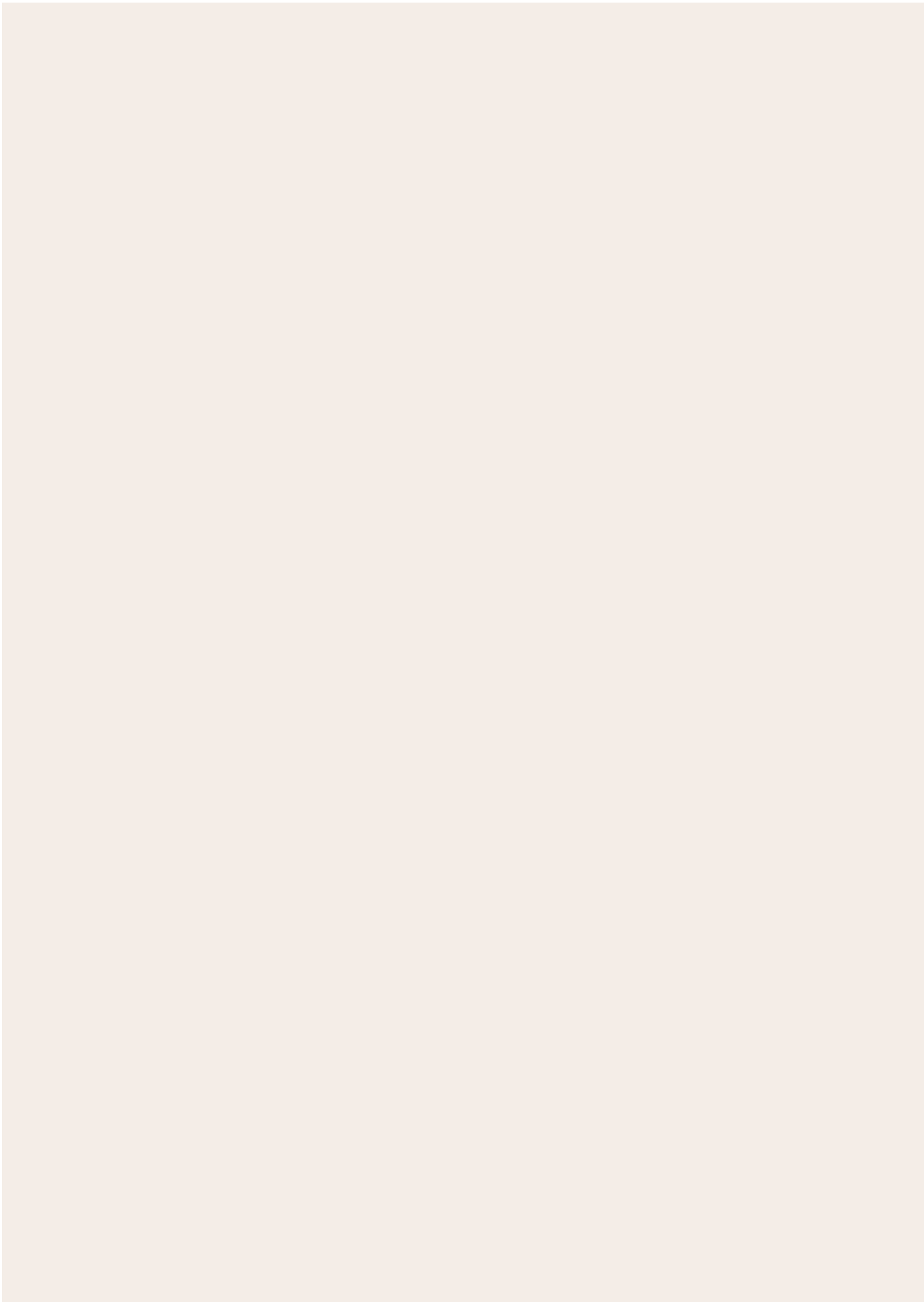
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

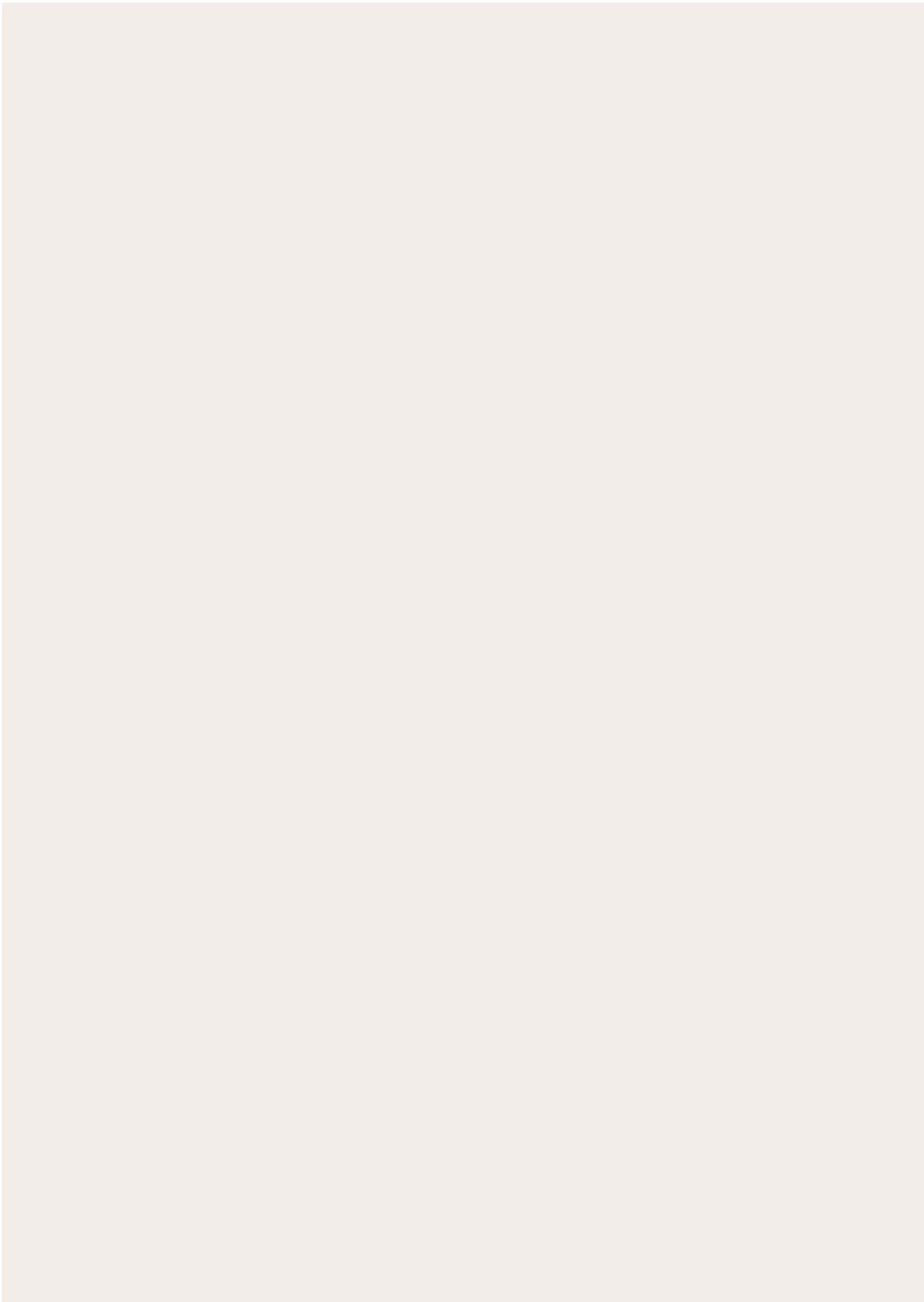
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

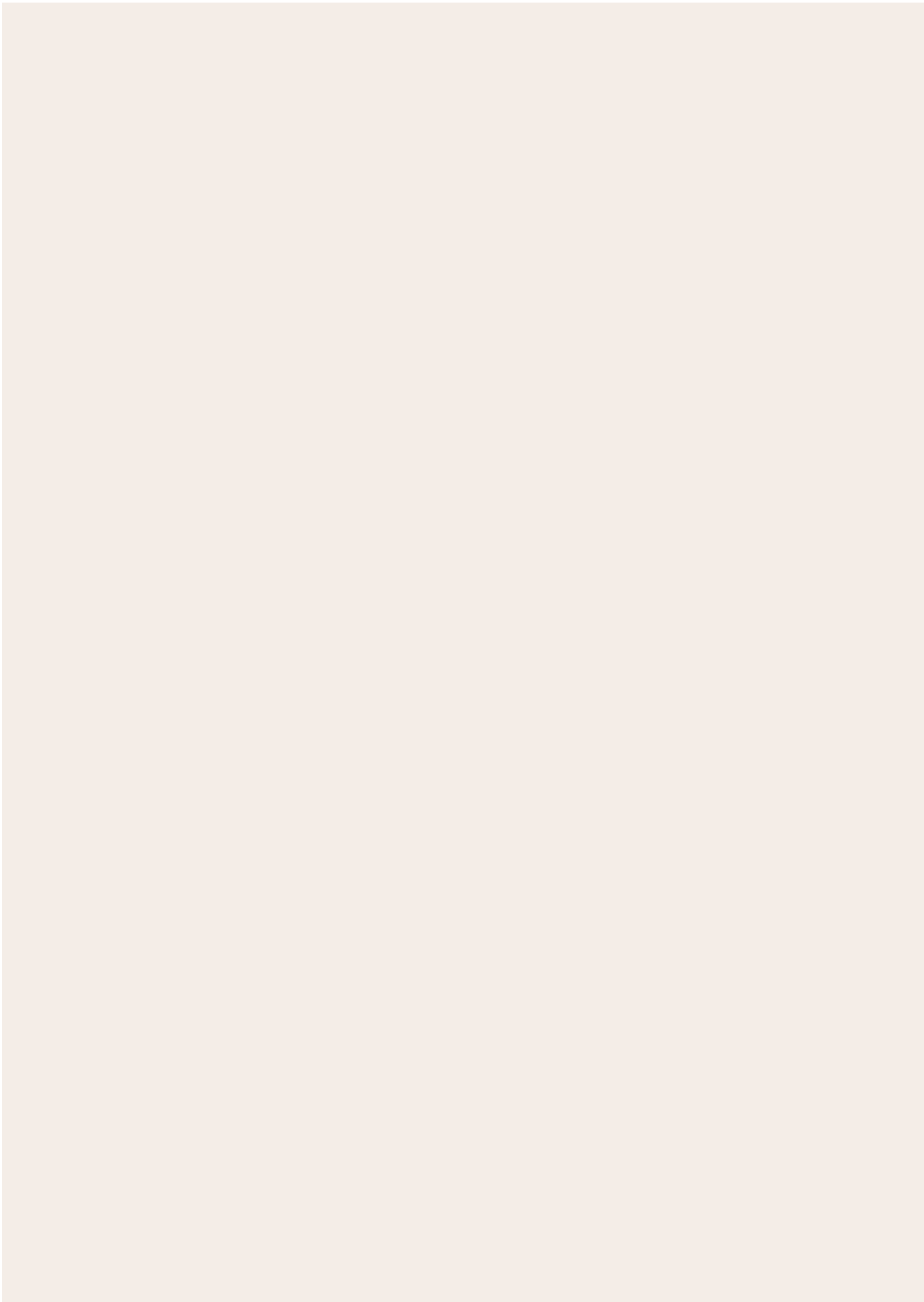
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

KERSTBOEK

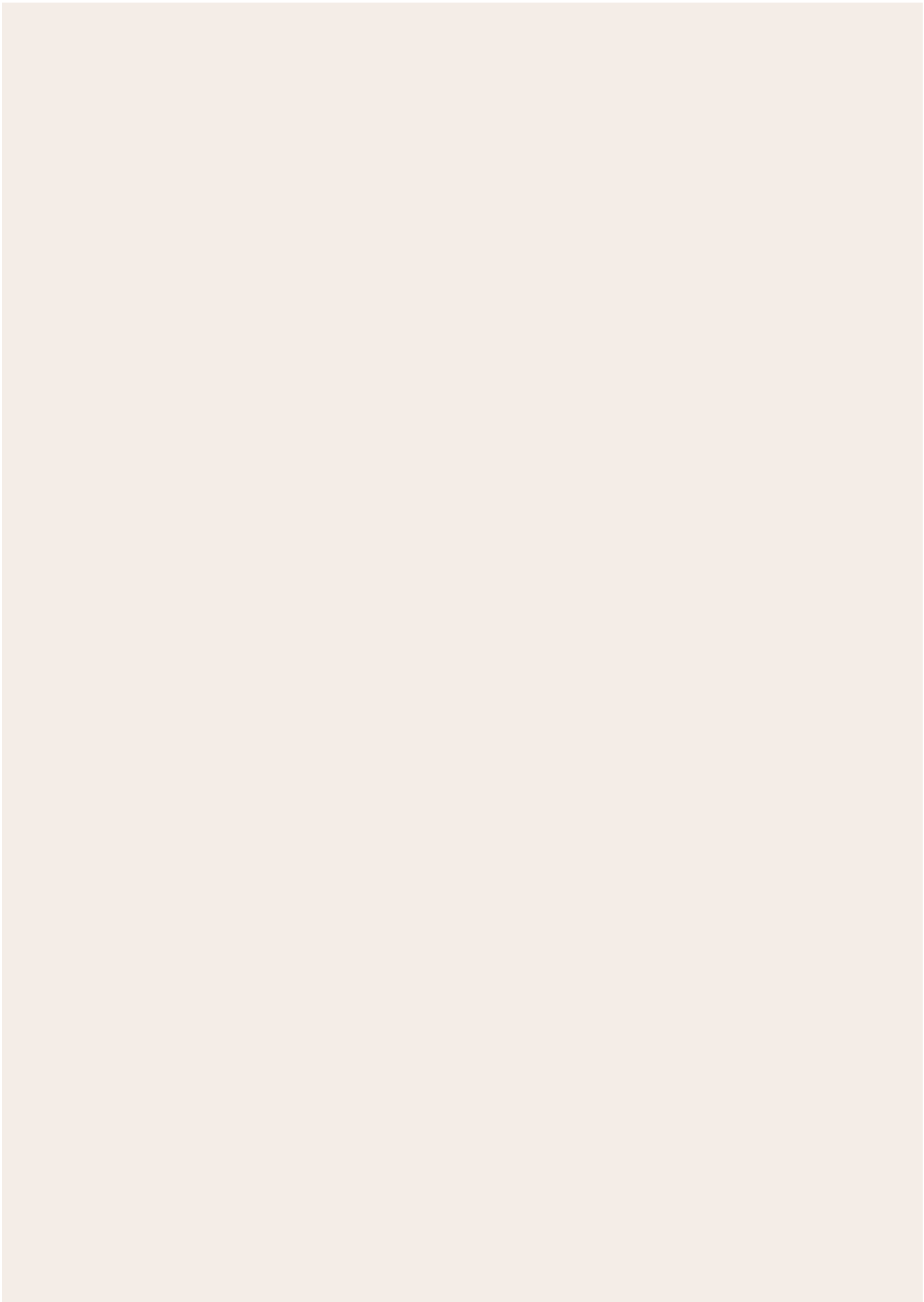

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939
KERSTBOEK
VAN
ZONNESCHIJN
SAMENGESTELD DOOR
D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

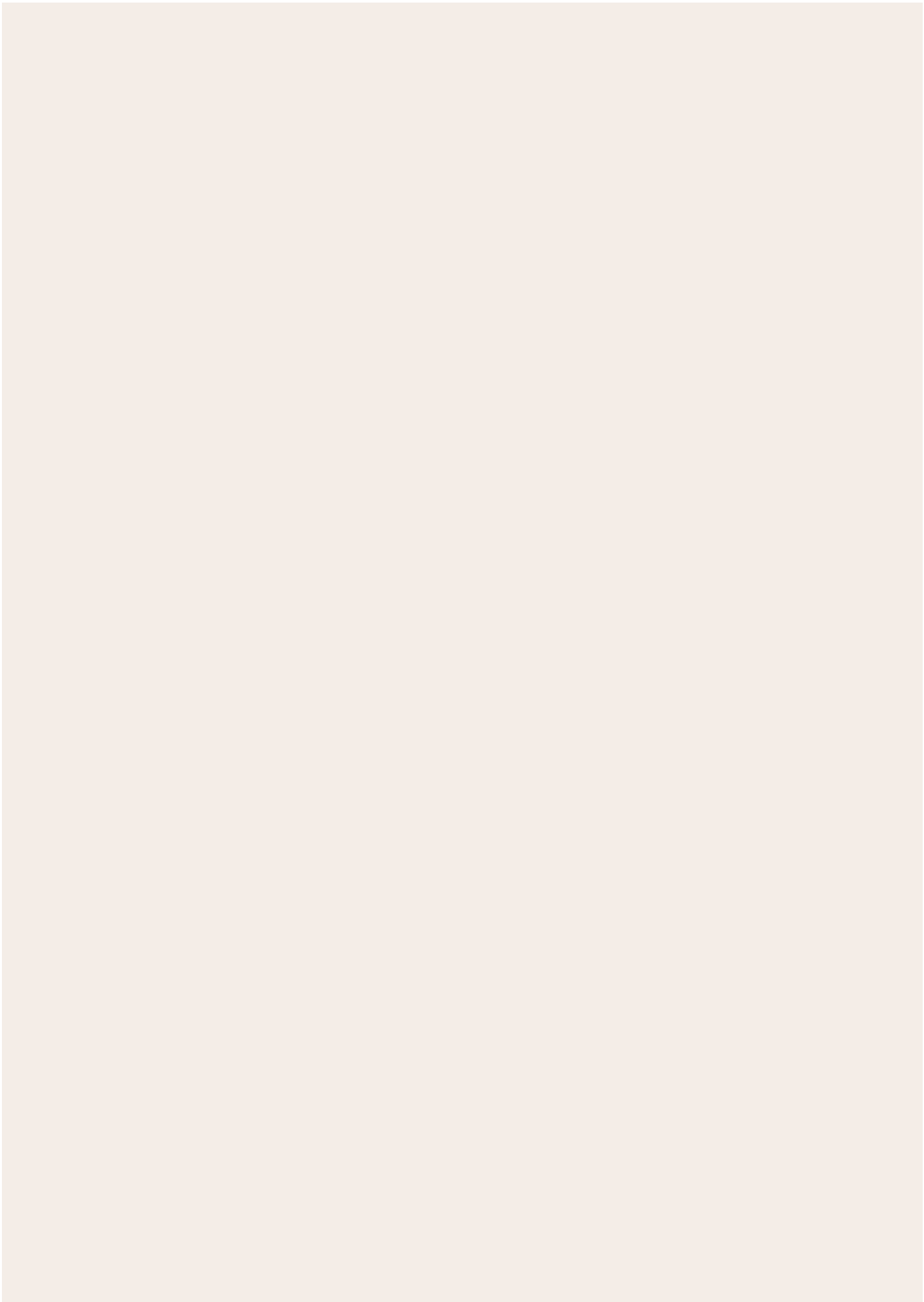
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

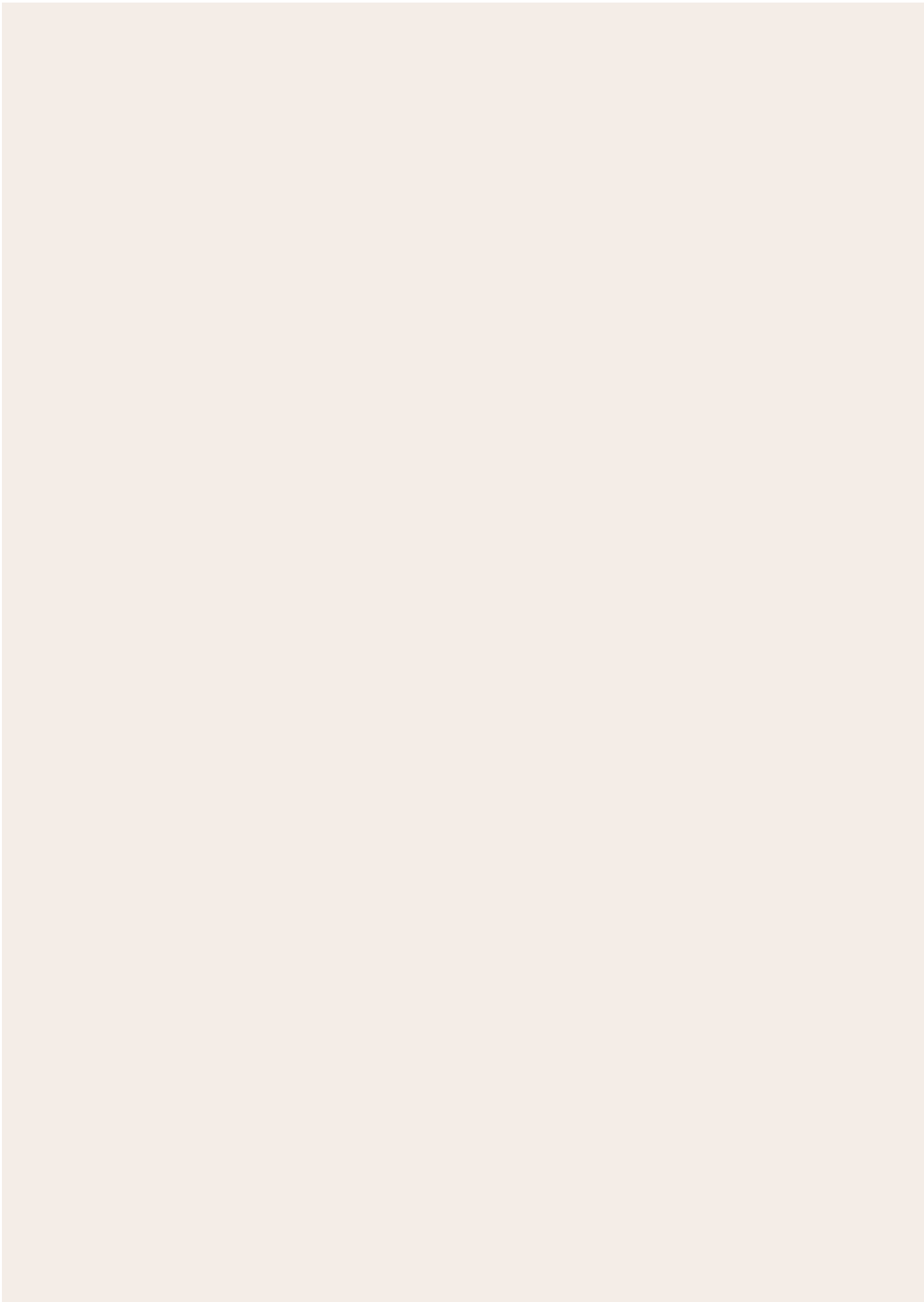
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

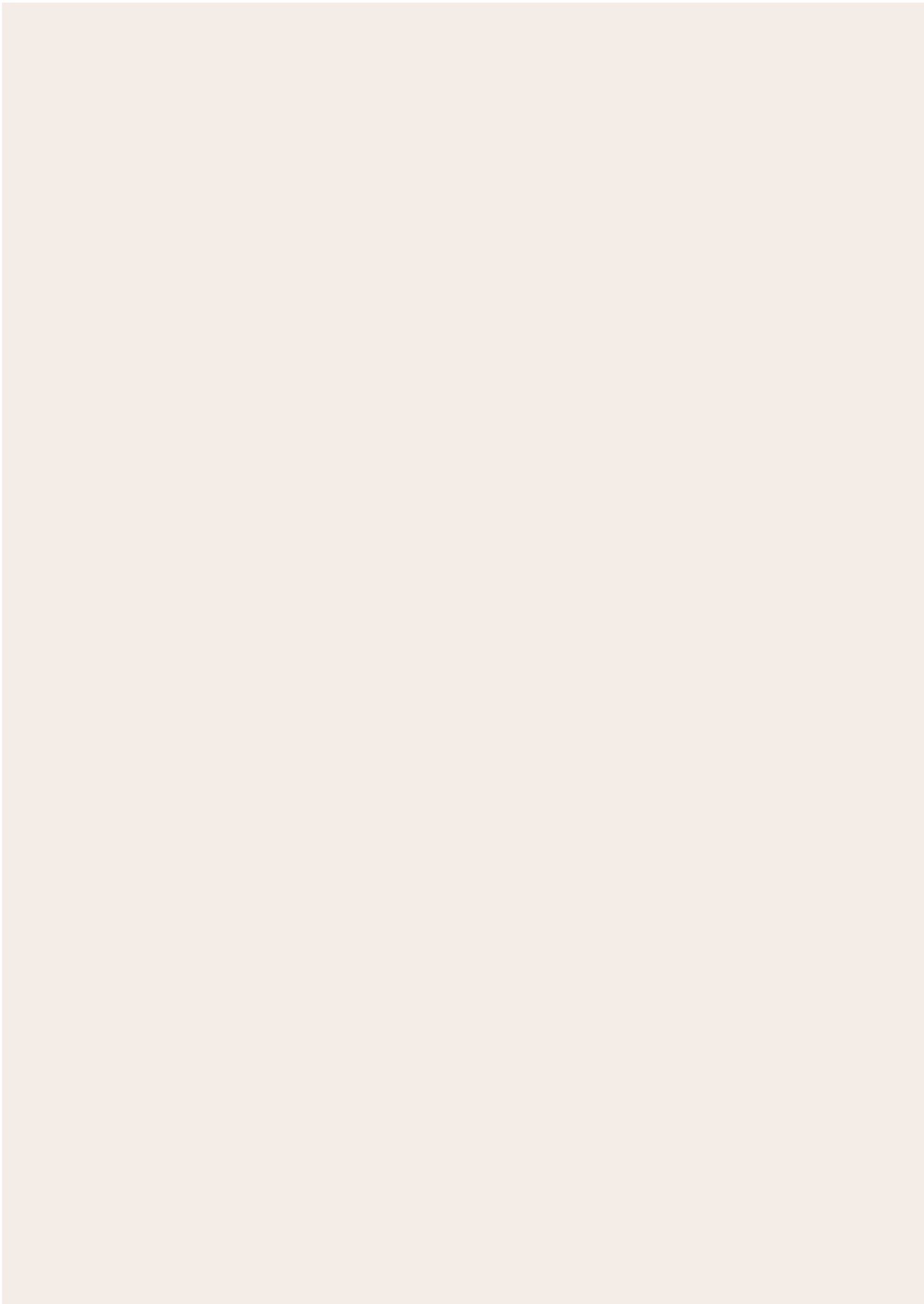
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

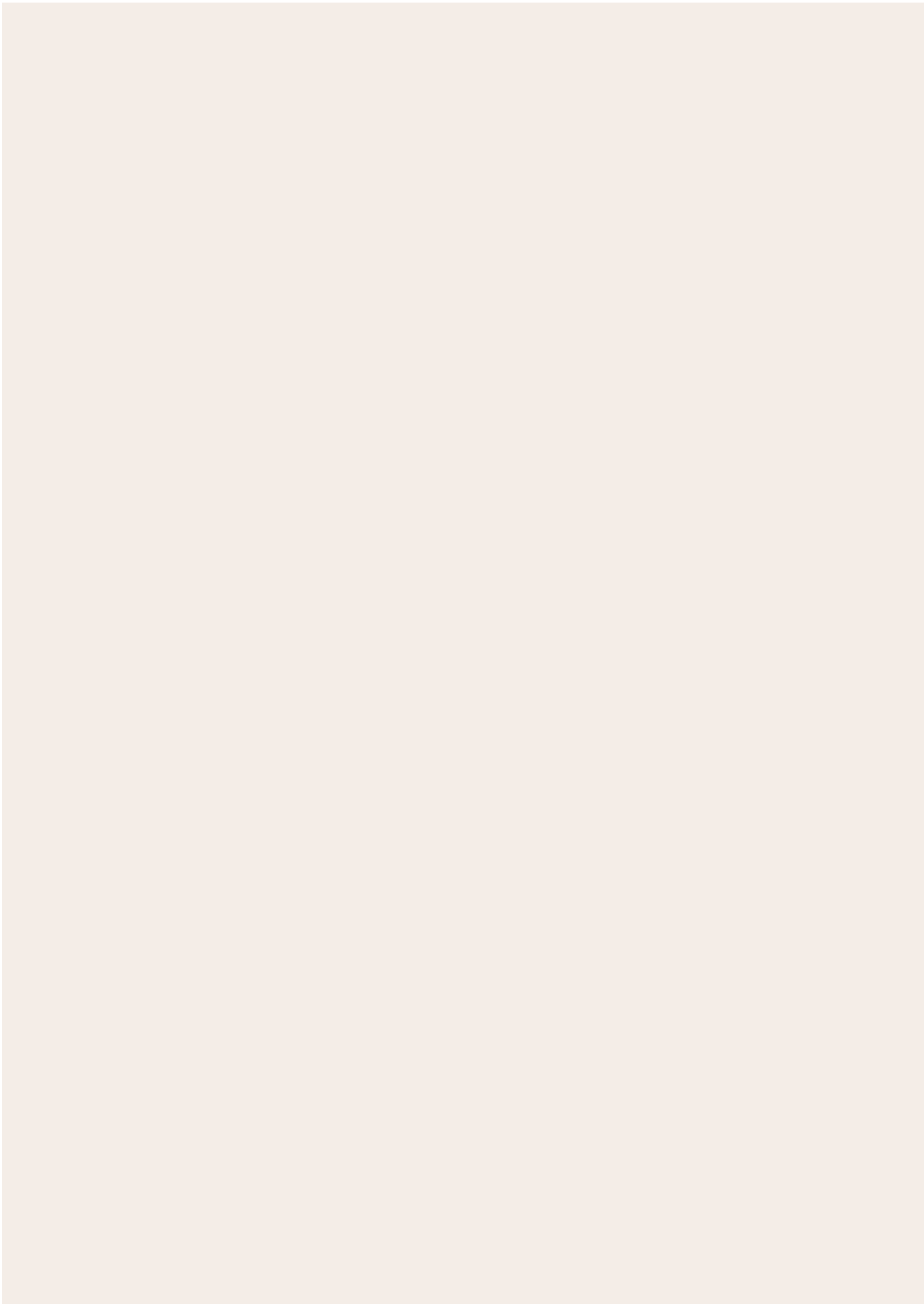
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

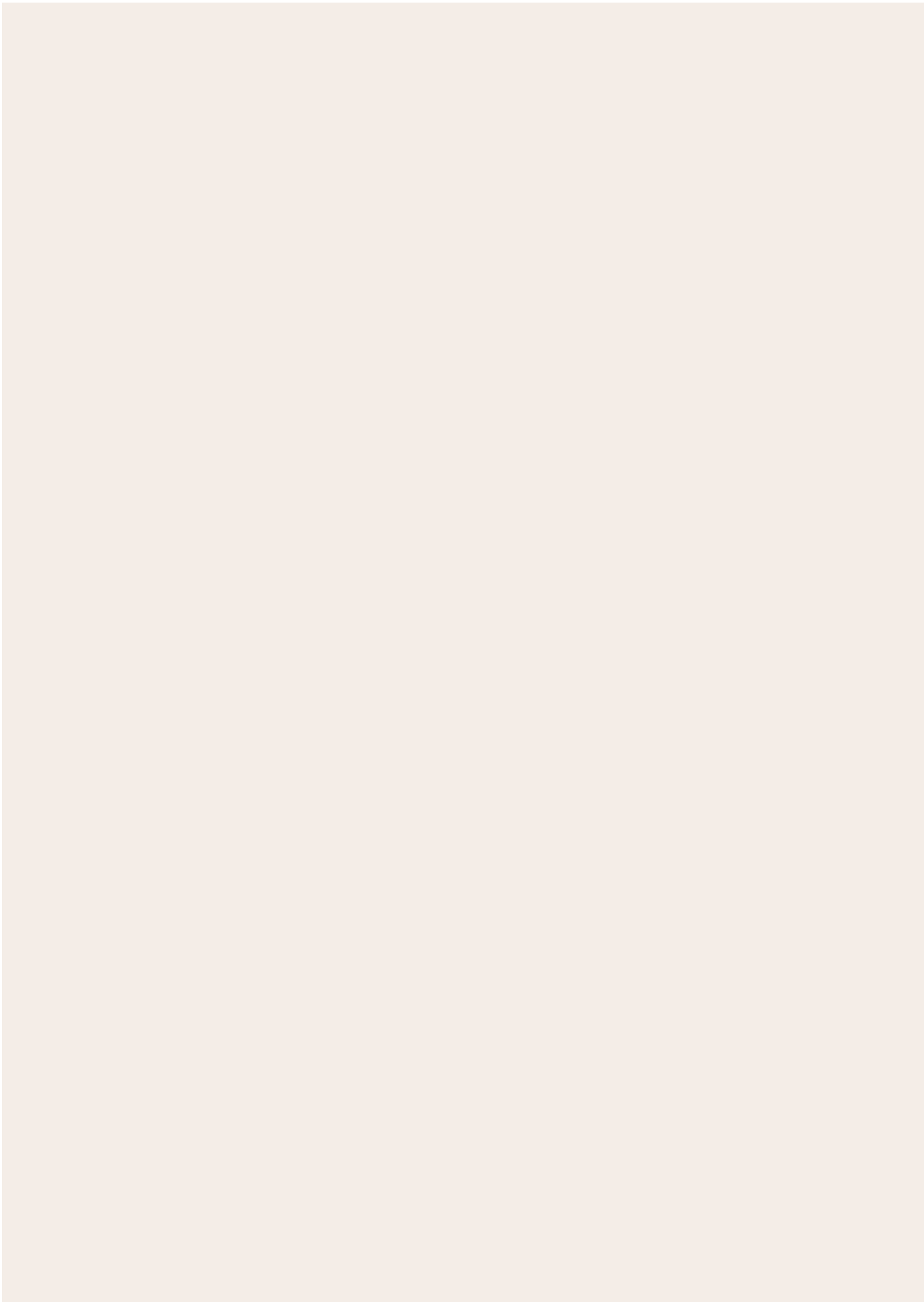
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT

INHOUD

Omslag : van Anton Pieck.
Illustraties : Nans van Leeuwen.

	Bladz.
De KONING, door C. Wilkeshuis	3
HET KERSTMAAL VAN DOMINEE GOEDHART, door Chr. de Haas v. Dorssen-v. Kuyk	11
STILLE NACHT, door Franz Gruber	15
HET GROEN FLUWELEN TASJE, door Willy Strijt.....	16
HET GEZEGENDE VLAS naar TOPELIUS, door Cor Bruijn....	22
DE LEGENDE VAN DE EERSTE KERSTBOOM, door W. Pinchin- Wagemaker	30
AAN DE KRIBBE TE BETHLEHEM.....	31
ER IS EEN KINDEKE GEBOREN, door C. M. van Hille-Gaerthé bij de reproductie naar een schilderij van Fiorenzo di Lorenzo.	32
DE NEDERIGE GEBOORTE, Oud-Nederlands lied	34
OMDAT ER GEEN PLAATS IN DE HERBERG WAS, Kerstliedje, door D. A. Cramer-Schaap	35
HET KERSTGESCHENK, door Selma Lagerlöf	36
HET KERSTMAAL GAAT DOOR, door Corn. Meigs.....	40
HERDERS, HOE, ONTWAAKT GIJ NIET ?, Oud-Nederlands lied	45
DE KERSTMAN OP JAVA, Gedicht door S. Franke.....	46

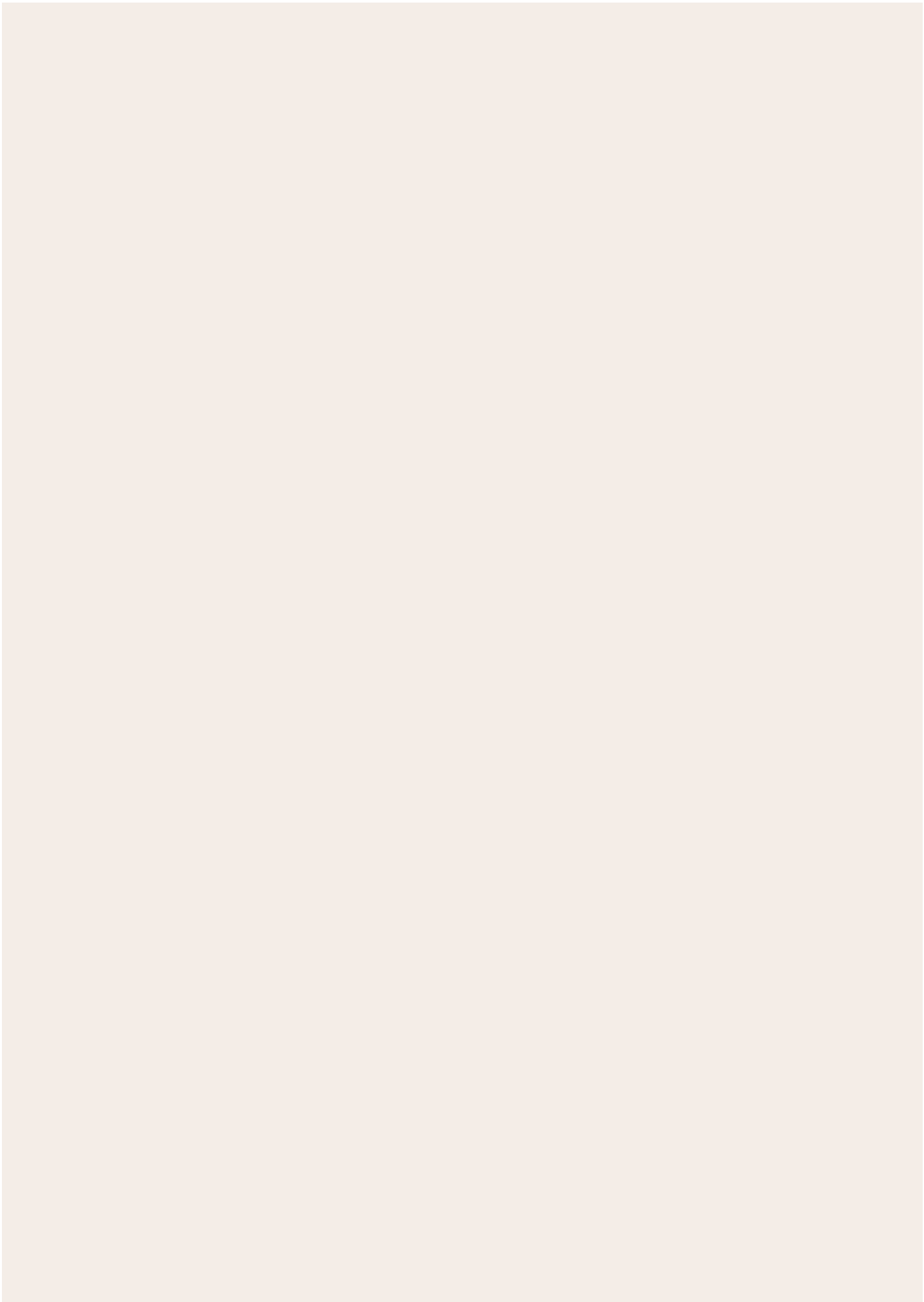
KERSTBOEK

ANTON PIECK 1939

VAN
ZONNESCHIJN

Uitgave C. A. Spin & Zoon N.V. Amsterdam — Uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. Utrecht

1939

KERSTBOEK

VAN

ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D.A. CRAMER-SCHAAP

UITGAVE C. A. SPIN & ZOON N.V., AMSTERDAM
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ W. DE HAAN N.V., UTRECHT